

LANDSKAPSLAG

om mottagning i hamn av avfall från fartyg

Föredragen för Republikens President¹ den 13 april 2022

Utfärdad i Mariehamn den 5 maj 2022

I enlighet med lagtingets beslut² föreskrivs³:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Syfte

Syftet med denna lag är att skydda den marina miljön mot de negativa effekterna av utsläpp av avfall från fartyg som anlöper hamnar samtidigt som en smidigt fungerande sjöfart säkerställs, genom att förbättra tillgången till och användningen av adekvata mottagningsanordningar i hamn och lämnande av avfall till dessa anordningar.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag ska tillämpas på

1) hamnar som tar emot sådana fartyg som omfattas av tillämpningsområdet för 2 punkten, med undantag för hamnar som betjänar passagerarfartyg i inrikestrafik med en dödvikt som understiger 1 350 ton och vid vilka ifrågavarande fartyg inte lämnar avfall, förutsatt att de fartyg som besöker hamnarna i fråga har ett avfallshanteringsavtal i någon annan hamn,

2) fartyg oberoende av deras flagg, med undantag för fartyg som används för hamntjänster, örlogsfartyg, militära hjälpfartyg eller andra fartyg som ägs eller drivs av någon stat och som för närvarande endast används i statlig, icke-kommersiell tjänst,

3) fartyg som ägs eller drivs av landskapet Åland eller någon av de åländska kommunerna och

4) gästhamnar med minst 25 båtplatser och på småbåtshamnar med minst 50 båtplatser.

Lagen tillämpas inte på följande platser och områden som betraktas som i 3 § 2 punkten avsedda platser och områden vars konstruktioner och tjänster samt besökarantal och avfallsmängder är små:

1) detaljhandelsföretags och trakteringsverksamheters bryggor som endast används för uträttande av ärenden eller under tiden för uträttande av ärenden vid detaljhandelsföretaget eller förplägnadsrörelsen i fråga,

2) platser och områden avsedda endast för mottagning av fartyg med motor vars effekt enligt motortillverkarens uppgift är högst 15 kilowatt eller ett fartyg med motor eller segel, vars skrovlängd enligt tillverkarens uppgift är högst 5,5 meter,

3) sådana platser och områden avsedda för mottagning av fiskefartyg som endast används av en enskild yrkesutövare och

4) andra motsvarande platser och områden.

Närmare bestämmelser om när platser och områden som avses i 2 mom. 4 punkten betraktas som platser eller områden vars konstruktioner och tjänster samt besökarantal och avfallsmängder är små får utfärdas genom landskapsförordning.

På ankringsplatser i hamnar tillämpas inte 9 - 12 §§.

Efter att avfallet förts i land från fartyget tillämpas landskapslagen om tillämpning av

¹ Lagens 14 § har förordnats att förfalla.

² LF nr 28/2020-2021

SMU bet. nr 1/2021-2022

³ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/883, EUT nr L 151, 7.6.2019, s. 116.

rikets avfallslag och rikslagstiftningen om animaliska biprodukter.

3 § *Definitioner*

I denna lag avses med

1) *fartyg*: alla typer av havsgående farkoster inbegripet fiskefartyg, fritidsbåtar, bärplansbåtar, svävare, undervattensfarkoster och flytande farkoster,

2) *hamn*: en plats eller ett geografiskt område som är utrustat för att ta emot fartyg, inbegripet en ankringsplats inom hamnens jurisdiktion, dock inte en plats eller ett område vars för fartyg avsedda konstruktioner och tjänster, besökskarantal och avfallsmängder är små,

3) *hamntjänster*: inom ett hamnområde eller i en farled till en hamn följande tjänster: bunkring, lasthantering, förtöjning, passage-rartjänster, lotsning, bogsering eller uppsamling av fartygsgenererat avfall och lastrester,

4) *Marpol-konventionen*: 1973 års internationella konvention till förhindrande av förorening från fartyg och protokollet av år 1978 till konventionen (FördrS 51/1983) jämte ändringar,

5) *avfall från fartyg*: allt avfall, inbegripet lastrester, som uppstår under ett fartygs drift eller under lastning, lossning och rengöring, och som omfattas av tillämpningsområdet för bilagorna I, II, IV, V och VI till Marpol-konventionen, avfall som samlas i nät under fiskeinsatser och övrigt avfall från fartyg som avses i 5 § i avfallslagen (FFS 646/2011) som tillämpas på Åland enligt landskapslagen (2018:83) om tillämpning av rikets avfallslag,

6) *lastrester*: sådana rester av lastmaterial ombord som finns kvar på däck eller i lastrum eller tankar efter lastning och lossning, inbegripet överskott eller spill som uppkommer i samband med lastning och lossning, antingen under våta eller torra förhållanden eller ansamlade i spolvatten, exklusive lastdamm som finns kvar på däck efter sopning eller damm på fartygets externa ytor,

7) *mottagningsanordning i hamn*: en fast, flytande eller rörlig anordning som kan ta emot avfall från fartyg,

8) *fiskefartyg*: ett fartyg som är utrustat eller i kommersiellt syfte används för att fånga fisk eller andra levande tillgångar från havet,

9) *fritidsbåt*: ett fartyg, med en skrovlängd på minst 2,5 meter, oavsett framdrivningssätt, som är avsett för sport- eller fritidsändamål och som inte används yrkesmässigt,

10) *gästhamn*: en sådan hamn som upplåter båtplatser till gästande sport- och fritidsbåtar för kortare tidsperioder,

11) *småbåtshamn*: en sådan hamn som används som hemmahamn för sport- och fritidsbåtar och där båtens ägare vanligen besitter en viss förtöjningsplats i hamnen,

12) *tillräcklig lagringskapacitet*: tillräcklig kapacitet för att lagra avfallet ombord från avgångstidpunkten fram till nästa anlöpshamn, inklusive det avfall som sannolikt kommer att genereras under resan,

13) *fartygsavfallsdirektivet*: Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/883 om mottagningsanordningar i hamn för avlämning av avfall från fartyg, om ändring av direktiv 2010/65/EU och upphävande av direktiv 2000/59/EG,

14) *hamninnnehavare*: en juridisk person som har det övergripande ansvaret för hamnens drift eller tar ut hamnavgift eller en därmed jämförbar allmän avgift för användning av hamnen,

15) *SafeSeaNet-systemet*: unionens i övervakningsdirektivet avsedda system för informationsutbyte inom sjöfarten, bestående av ett centralsystem som administreras av kommissionen och av medlemsstaternas nationella system,

16) *övervakningsdirektivet*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/59/EG om inrättande av ett övervaknings- och informationssystem för sjötrafik i gemenskapen och om upphävande av rådets direktiv 93/75/EEG, jämte ändringar.

Avfall från fartyg som avses i 1 mom. 5 punkten ska betraktas som avfall i den mening som avses i landskapslagen om tillämpning av rikets avfallslag. Även begreppet behandling ska definieras på samma sätt som i den lagen.

2 kap.

Mottagning av avfall i hamnar

4 §

Mottagningsanordningar i hamnar

Hamninnnehavaren ska se till att de fartyg som normalt använder hamnen får tillgång till mottagningsanordningar som tillgodoser deras behov utan att de orsakas onödigt dröjsmål. Mottagningsanordningarna ska kunna ta emot de typer och mängder av avfall som kommer från de fartyg som normalt använder hamnen. Hamninnnehavaren ska även erbjuda sådana fartyg som inte omfattas av denna lag möjlighet att nyttja hamnens mottagningsanordningar såvida detta inte är orimligt med hänsyn till avfallets art eller mängd. Mottagningsanordningarna ska vara anpassade till hamnanvändarnas operativa krav, hamnens storlek och geografiska belägenhet samt de

typer av fartyg som anlöper hamnen. Formaliteterna och de praktiska arrangemangen i samband med användningen av mottagningsanordningar ska vara enkla och snabba så att onödigt dröjsmål för fartygen undviks. Hamninnehavaren ska säkerställa att mottagningsanordningarna i hamnen fungerar klanderfritt och att anordningar som är ur funktion repareras utan dröjsmål.

En innehavare av en hamn för fritidsbåtar kan ordna mottagningen av avfall genom att komma överens om användarrätt av en annan mottagningsanordning som finns i närområdet på rimligt avstånd. Då ska hamnen för fritidsbåtar tillhandahålla lättillgänglig information om arrangemanget och ifrågasvarande mottagningsanordnings läge och öppettider. Vid dimensioneringen av mottagningsanordningar för avfall i hamnar för fritidsbåtar ska även användare från andra hamnar för fritidsbåtar beaktas.

För anskaffning och användning av mottagningsanordningarna för skadliga flytande ämnen samt för transport och behandling av avfall och blandningar svarar importören eller någon annan mottagare eller exportören eller någon annan avsändare av det ämne som ska transporteras.

Genom landskapsförordning kan närmare bestämmelser utfärdas angående arrangemang och krav i hamnar på mottagningsanordningar för avfall från fartyg.

5 §

Rapportering av brister hos mottagningsanordningar

Hamninnehavaren ska tillhandahålla dem som använder hamnen blanketter för klagomål angående brister hos mottagningsanordningar. Ifyllda blanketter ska hamninnehavaren lämna till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, ÅMHM.

ÅMHM ska använda internationella sjöfartsorganisationens, IMO:s, formulär och se till att IMO och myndigheterna i hamnstaten får information om påstådda brister vid mottagningsanordningar i en hamn. ÅMHM ska utreda alla rapporterade fall av påstådda brister i åländska hamnar och använda IMO:s formulär och se till att IMO och den rapporterade flaggstaten informeras om resultaten av undersökningen. ÅMHM ska informera landskapsregeringen om åtgärder som vidtagits enligt detta moment.

6 §

Avfallsplaner för hamnar

Hamninnehavaren ska uppgöra en lämplig avfallsplan för mottagande och hantering av avfall från fartyg i hamnen. Avfallsplanen ska beskriva hanteringen av avfall från fartyg, såsom mottagning, insamling, lagring, behandling och återvinning. Avfallsplanen ska dessutom beskriva belopp och beräkningsgrunder för avgifterna som tas ut av fartygen. Vid planeringen av de åtgärder som ingår i planen ska hamnens storlek och beskaffenhet samt de typer av fartyg som anlöper hamnen beaktas.

Avfallsplaner får utarbetas gemensamt av två eller flera närbelägna hamnar med lämplig medverkan från varje hamn, under förutsättning att behovet av och tillgången till mottagningsanordningar specificeras för varje enskild hamn.

Innan hamninnehavaren lägger fram hamnens avfallsplan för godkännande, ska hamninnehavaren ge de som använder hamnen och deras företrädare, behöriga myndigheter samt andra som kan beröras av planen tillfälle att uttrycka sin åsikt om avfallsplanen eller om en ändring av den. Utkastet till avfallsplan ska under minst 14 dagar hållas tillgängligt på hamninnehavarens verksamhetsställe eller på något annat ändamålsenligt sätt. Hamninnehavaren ska på sin anslagstavla, på elektronisk väg, per brev eller på något annat lämpligt sätt informera dem som använder hamnen och andra berörda att utkastet finns tillgängligt.

Om hamnen för fritidsbåtar har ett avtal om användarrätt till en annan mottagningsanordning som avses i 4 § 2 mom. ska innehållet i detta avtal beskrivas i avfallsplanen för hamnen i fråga.

Landskapsregeringen ska i en landskapsförordning ange närmare bestämmelser om vad en avfallsplan för olika hamnar ska innehålla.

7 §

Godkännande av avfallsplaner

Hamninnehavaren ska lämna avfallsplanen till ÅMHM för godkännande. ÅMHM ska godkänna avfallsplanen om den uppfyller kraven i denna lag och den förordning som utfärdats med stöd av denna lag. ÅMHM kan besluta om nödvändiga bestämmelser för genomförandet av planen, såsom nödvändiga mottagningsanordningar eller om på vilka språk informationen till dem som ansvarar för avfallshanteringen på fartyg som använder hamnen och deras företrädare ska lämnas.

Hamninnehavaren ska lämna in en uppdaterad avfallsplan till ÅMHM om det sker en betydande förändring i hamnens verksamhet eller i kvaliteten, kvantiteten eller hanteringen av det avfall som lämnas i hamnen. Avfallsplanen ska uppdateras och läggas fram för bedömning och godkännande med högst fem års mellanrum. Om inga betydande förändringar har skett under de senaste fem åren får hamninnehavaren lämna in den befintliga avfallsplanen. ÅMHM ska kontrollera avfallsplanen och kan därefter besluta om förnyat godkännande av avfallsplanen.

8 §

Information till dem som använder hamnen

Hamninnehavaren ska lämna information om avfallsplanen, vid behov även i elektronisk form, till dem som använder hamnen på ett lättillgängligt sätt, vid behov med karta, och i relevanta fall på förutom svenska även andra språk som används i hamnen. I informationen ska det ingå

1) uppgifter om var de anordningar som hör till varje kaj- eller ankringsplats är belägna och, när så är relevant, deras öppettider,

2) en förteckning över fartygsavfall som normalt hanteras av hamnen,

3) en förteckning över kontaktställen, operatörer av mottagningsanordningar i hamnen och de tjänster som tillhandahålls,

4) en beskrivning av förfarandena för lämnande av avfall och

5) en beskrivning av avgiftssystemet, inbegripet, i tillämpliga fall, system och medel för avfallshantering som avses i en landskapsförordning enligt 12 § 1 mom.

En hamninnehavare, som registrerats i systemet för hantering av information inom sjöfarten som avses i rikslagstiftningen om fartygstrafikservice, ska dessutom informera om uppgifterna som avses i 1 mom. genom det informations-, övervaknings- och tillsynssystemet som avses i 16 §.

3 kap.

Lämnande av avfall i hamnar

9 §

Anmälan om att ett fartyg ska anlöpa en hamn på Åland

När ett fartyg som omfattas av övervakningsdirektivet anlöper en åländsk hamn ska befälhavaren eller någon som bemyndigats av befälhavaren lämna innehavaren av anlöpshamnen en förhandsanmälan om avfall från fartyget enligt bilaga 2 till fartygsavfallsdi-

rektivet via det system för hantering av information inom sjöfarten som avses i rikslagstiftningen om fartygstrafikservice beträffande avfall som kommer att lämnas. Informationen ska anmälas minst 24 timmar före ankomsten om anlöpshamnen är känd. Om anlöpshamnen är okänd 24 timmar före ankomsten, ska informationen anmälas så snart anlöpshamnen är känd. Om resan varar mindre än 24 timmar, ska informationen anmälas senast när fartyget lämnar föregående hamn. Informationen från förhandsanmälan av avfall ska finnas tillgänglig ombord, helst i elektronisk form, åtminstone till nästa anlöpshamn och ska på begäran visas för ÅMHM.

10 §

Lämnande av avfall från fartyg i hamnar

Innan ett fartyg lämnar en hamn ska befälhavaren se till att allt avfall lämnas till mottagningsanordningarna i hamnen i enlighet med relevanta utsläppsnormer som fastställs i Marpol-konventionen.

Om det inte finns någon mottagningsanordning i en hamn för fritidsbåtar ska avfallet från en fritidsbåt lämnas till den mottagningsanordning för vilken hamninnehavaren i enlighet med 4 § 2 mom. avtalat om användning. Toalettavfallet ska lämnas i en mottagningsanordning.

Fartyget får fortsätta till nästa hamn utan att ha fullgjort vad som föreskrivs i 1 mom., om

1) den information som lämnas i enlighet med bilagorna 2 och 3 till fartygsavfallsdirektivet visar att det finns tillräcklig särskild lagringskapacitet för allt avfall som har ackumulerats och kommer att ackumuleras under fartygets planerade resa fram till nästa anlöpshamn,

2) den information som finns tillgänglig ombord på ett fartyg som inte omfattas av tillämpningsområdet för övervakningsdirektivet visar att det finns tillräcklig särskild lagringskapacitet för allt avfall som har ackumulerats och kommer att ackumuleras under fartygets planerade resa fram till nästa anlöpshamn, eller

3) fartyget endast vistas på en ankringsplats under mindre än 24 timmar eller anlöper hamnen under svåra väderförhållanden.

ÅMHM kan ålägga ett fartyg att före avgång lämna allt sitt avfall om det, på grundval av den tillgängliga informationen, inte kan fastställas att adekvata mottagningsanordningar i hamn finns tillgängliga i nästa anlöpshamn, eller nästa anlöpshamn är okänd.

Närmare bestämmelser om vad som avses med tillräcklig särskild lagringskapacitet kan utfärdas genom en landskapsförordning.

11 §

Avfallsavlämningskvitton

Vid lämnande av avfall ska operatören av mottagningsanordningen i den hamn där avfallet har lämnats fylla i ett avfallsavlämningskvitto enligt bilaga 3 till fartygsavfallsdirektivet och utan onödigt dröjsmål tillhandahålla avfallsavlämningskvittot till fartygets befälhavare.

Kravet som avses i 1 mom. tillämpas dock inte på hamnar som endast kan ta emot fartyg med en dödvikt på mindre än 1 350 ton och som har obemannade mottagningsanordningar. I samband med godkännandet av avfallsplanen ska hamnen meddela om den uppfyller förutsättningarna för undantag. Då ska ÅMHM meddela hamnens namn och belägenhet via SafeSeaNet-systemet. Uppgifterna meddelas dock endast för de hamnar som anlöps av fartyg som omfattas av tillämpningsområdet för övervakningsdirektivet.

Befälhavaren för ett fartyg som omfattas av tillämpningsområdet för övervakningsdirektivet eller någon som befälhavaren befullmäktigat för uppgiften ska före avgång, eller så snart avfallsavlämningskvittot har mottagits, rapportera informationen på kvittot genom systemet för hantering av information inom sjöfarten som avses i rikslagstiftningen om fartygstrafikservice. Informationen från avfallsavlämningskvittot ska finnas tillgänglig ombord på fartyget i minst två år, där så är relevant tillsammans med tillämplig oljedagbok, lastdagbok, avfallsdagbok eller avfallsplan, och ska på begäran tillhandahållas myndigheterna.

12 §

Avgifter för mottagning av avfall

Kostnaderna för mottagningsanordningar för avfall från fartyg, inbegripet behandlingen och bortskaffandet av avfallet, ska täckas genom avgifter som hamninnehavaren tar ut av fartygen, oavsett om fartyget lämnar avfall i hamnen eller inte eller hur mycket avfall fartyget lämnar i hamnen. Avgifterna kan ingå i den hamnavgift som tas ut för fartygen eller i en annan avgift som tas ut för nyttjanderätt till hamnen. Kostnadstäckningssystemen får inte utgöra ett incitament för fartyg att släppa ut sitt avfall till havs. Avgiften ska täcka de indirekta administrativa kostnaderna och hanteringen av oljehaltigt avfall, toalettavfall och fast avfall, inklusive avfall som samlas i hävfångstredskapen under fiskeinsatser, exklusive lastrester.

Avgifterna ska sänkas på grundval av den typ av handel som fartyget används för, sär-

skilt om fartyget är i drift inom närsjöfart och om fartygets konstruktion, utrustning och drift är sådana att det kan visas att fartyget genererar mindre mängder avfall och hanterar sitt avfall på ett hållbart och miljövänligt sätt.

Avgifterna får differentieras på grundval av

1) fartygets kategori, typ och storlek,
2) tillhandahållandet av fartygstjänster som utförs utanför normala öppettider i hamnen eller

3) hur farligt avfallet är.

Avgifterna ska tas ut på grundval av den lämnade avfallstypen och avfallsmängden

1) för kostnader som orsakas av lämnande av avfall som avses i 1 mom. då den lämnade avfallsmängden överskrider den maximala lagringskapaciteten som avses i en landskapsförordning enligt 10 §,

2) för avfall från avgasreningssystem och

3) för den del av kostnaderna som inte täcks av avgiften enligt 1 mom.

Landskapsregeringen kan i en landskapsförordning närmare ange vad som ska inbegripas i kostnaderna enligt 1 mom. Landskapsregeringen kan även i en landskapsförordning närmare ange vad som avses med ett fartygs konstruktion, utrustning och drift som visar att fartyget genererar mindre mängder avfall och hanterar sitt avfall på ett hållbart och miljövänligt sätt enligt 2 mom.

13 §

Undantag för tidtabellbunden trafik

ÅMHM kan på en skriftlig ansökan bevilja fartyg undantag från det obligatoriska lämnandet av avfall från fartyg som avses i 10 §, från anmälan om avfall från fartyg som avses i 9 § och från avgifter som tas ut för avfall från fartyg som avses i 12 § vid åländska hamnar som ligger längs dess rutt. För att undantag ska kunna beviljas krävs det att

1) fartyget är i trafik enligt en offentliggjord eller planerad lista över avgångs- och ankomsttider mellan fastställda hamnar eller återkommande överfarter som utgör en vedertagen tidtabell,

2) fartyget minst en gång varannan vecka gör upprepade resor med samma fartyg, som bildar ett konstant mönster, mellan fastställda hamnar, eller en serie resor från och till samma hamn utan mellanliggande hamnanlöp,

3) fartyget har ingått ett avfallshanteringsavtal, med ett kompetent företag i avfallshanteringsbranschen, som hamnen har godkänt eller med hamnen och som har meddelats till alla hamnar som ligger längs fartygets rutt, samt har avfallsavlämningskvitton och

4) arrangemanget inte har en negativ inverkan på den marina miljön, sjösäkerheten, hälsan eller boende- eller arbetsförhållandena ombord på fartygen.

Undantaget beviljas för en viss tid och för högst fem år åt gången.

ÅMHM ska lämna fartyget som beviljats undantag enligt 1 mom. ett intyg om undantaget enligt bilaga 5 till fartygsavfallsdirektivet. ÅMHM ska informera de berörda hamnarna som ligger på fartygets rutt om det beviljade undantaget. ÅMHM ska även meddela uppgifterna i intyget om undantag genom systemet för hantering av information inom sjöfarten som avses i rikslagstiftningen om fartygstrafikservice.

Om det på ett fartyg som beviljats undantag inte finns tillräcklig särskild lagringskapacitet för allt avfall som har ackumulerats och som kommer att ackumuleras under fartygets planerade resa fram till nästa anlöpshamn ska ÅMHM omgående informera den ansvariga riksmyndigheten om detta.

4 kap. Särskilda bestämmelser

*Republikens President har förordat
att 14 § ska förfalla.*

15 § Tillsynsåtgärder

Den som bryter mot denna lag eller försummar att vidta åtgärder i enlighet med lagen eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen kan av ÅMHM förbjudas att fortsätta med den rättsstridiga verksamheten eller uppmanas att fullgöra sina skyldigheter inom utsatt tid. Om ett fartygs försummelse är så omfattande att fartyget behöver stoppas ska ÅMHM omgående meddela detta till den ansvariga riksmyndigheten.

ÅMHM kan förena förbud och ålägganden som meddelats med stöd av 1 mom. med vite eller med hot om fullgörande av skyldigheterna på den försumliges bekostnad.

16 § Rapportering och utbyte av information

Rapporteringen och utbytet av information enligt denna lag ska baseras på unionens system för informationsutbyte inom sjöfarten (SafeSeaNet), som regleras i rikslagstiftningen om fartygstrafikservice.

Utöver det som anges på andra ställen i lagen ska informationen om faktisk ankomst- och avgångstid för alla fartyg som omfattas av tillämpningsområdet för övervakningsdirektivet

och som anlöper en hamn, tillsammans med en uppgift som identifierar den berörda hamnen rapporteras i det system som anges i 1 mom.

17 § Registrering av inspektioner

Informationen om inspektioner, inklusive informationen om bristande efterlevnad, ska utan dröjsmål överföras till kommissionens inspektionsdatabas så snart som inspektionsrapporten har färdigställts eller ett undantag har beviljats.

Närmare bestämmelser om användningen av kommissionens inspektionsdatabas kan utfärdas genom en landskapsförordning.

18 § Övervakningsuppgifter om avfall som samlats i nät under fiske

Övervakningsuppgifter om volymen och kvantiteten av avfall som samlats i nät under fiske ska samlas in. Landskapsregeringen ska se till att sådana övervakningsuppgifter rapporteras till kommissionen.

19 § Utbildning av och säkerhetsåtgärder för personal

Hamnmyndigheter och myndigheter som ansvarar för mottagningsanordningar i hamnar ska säkerställa att personalen får nödvändig utbildning för att förvärva den kunskap som krävs för deras arbete med avfallshandling, med särskilt fokus på hälso- och säkerhetsaspekter i samband med hanteringen av farligt material, och att utbildningskraven regelbundet uppdateras för att möta de utmaningar som den tekniska innovationen medför. Myndigheterna ska även säkerställa att det i samband med lämnande och mottagande av avfall vidtas tillräckliga säkerhetsåtgärder för att avvärja risker för människor och miljön i hamnar som omfattas av denna lag. Bestämmelser om arbetarskydd finns i rikslagstiftningen.

20 § Rätt till skadestånd

Ett fartyg eller en annan part som deltagit i lämnande eller mottagande av avfall har rätt till ersättning för skador som orsakats av onödigt dröjsmål såsom föreskrivs i rikslagstiftningen om skadestånd.

21 § Påföljder

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot denna lag eller bestämmelser som

utfärdats med stöd av lagen ska dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

För underlåtelse att lämna avfall i enlighet med 10 § kan ansvar inte ådömas om hamnen inte kunde ta emot fartygets avfall.

22 §
Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2022.

Genom denna lag upphävs landskapslagen (2003:58) om mottagning i hamn av fartygsgenererat avfall och lastrester.

En avfallsplan som fastställts enligt den upphävda lagen är i kraft fem år efter att den har fastställts om planen uppfyller kraven i denna lag.

Undantag för fartyg som används i tidtabellbunden trafik som beviljats enligt 14 § i den upphävda lagen gäller enligt det beslut som ÅMHM fattat i fem år från beslutsdatumet under förutsättning att det uppfyller kraven i denna lag. Ett sådant beslut som är äldre än fyra år gäller ett år efter ikraftträdandet av denna lag.

En hamn som inte enligt den upphävda lagen behövt ha mottagningsanordningar eller utarbeta en avfallsplan ska senast den 1 april 2023 uppfylla kraven i denna lag och lämna in en avfallsplan till ÅMHM.

Mariehamn den 5 maj 2022

HARRY JANSSON
vicelantråd

Alfons Röblom
föredragande minister

